

Villreinnemnda for Reinheimen-Breheimen

Breheimen nasjonalparkstyre

04.01.2024

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2-24

2-24: Vurdering av omsyn til villrein - høgruta i Breheimen - uttale til Breheimen nasjonalparkstyre

Breheimen nasjonalparkstyre har fått søknad frå Sota Sæter om etablering av "Høgruta i Breheimen" Søknaden er limt inn under. Villreinnemnda er bedt om å gje ei uttale til saken. Turen går over tre dagar med start frå Kvandalsvoll via Hestbrepiggane til Trulsbu på dag ein. På dag to er det tur opp på Holotindane og ned til Nørdestedalsæter. På dag tre er det tur over Fortundalsbreen, via Tverrådalsskyrkja til Sota.

Dette området er normalt leveområde for villrein vår, sommar og haust. Villrein er sårbar for forstyrring på vinter og vår. Denne perioden er energikrevjande for villrein og det kan vera vanskelege tilhøve for å skaffe mat. På slutten av denne perioden kjem det både trekk mot kalvingsområde og mot sommararbeiteområde. Det er viktig å unngå forstyrring i desse periodane og i område som er viktige trekkpassasjer.

Spesielt for grenseområda mellom Skjåk og Luster: Normalt oppheld villrein seg nord for Lundadalen i Skjåk på vinterbeite. På våren trekker bukkane sør-vestover. Det er ynskjeleg med auka arealbruk sørvestover mot og inn i Luster i dei områda villrein har brukt aktiv i tidlegare tider. Det er derfor viktig å unngå å forstyrre villrein på trekk sørvestover på våren. Gjeld mellom anna i grenseområda Skjåk- Luster (t.d. Nørdestedalseter, Medalsbu, Sota Sæter). Spesielt på våren bør ein prøve å avgrense ferdselen i dette området. Villreinutvalet i vårt område gjer normalt villreinteljing i januar-februar. Vinteren 2014 vart det ikkje teljing før 27. mars. Da hadde allereie 166 dyr kryssa Lundadalen og vart observert ved Hesthøe. I den mest populære topptursesongen på våren vil høgruta i Breheimen delvis overlappa med villrein sin arealbruk.

Fjellområda i Breheimen er relativt lite besøkt. Nokre guida turar her er neppe det største problemet isolert sett, men marknadsføringseffekten av at ei slik rute blir etablert kan gi verknad på ferdsla i området. Om ein ser på korleis ferdsla på høgruta i Jotunheimen utvikla seg på få år er det grunn til vera varsam med etablering av tilsvarande ruter. Når Høgruta i Jotunheimen vart etablert var det i 2014 og lag 50 personar som gjekk ruta, i 2022 var det godt over 400 i følgje [ein artikkel på nettsida til NRK](#).

Villreinnemnda er bekymra for effekten av auka ferdsel i dette området. Villrein sin arealbruk til Luster er avhengig av at vartrekket her fungerer. Vi vil tilrå varsemnd med etablering av nye ruter og aktivitetar i dette området.

Helsing

Johan Berge
Leiar

Tor Taraldsrud
Sekretær

Søknad:

Høggruta Breheimen

Dette er ein nyetablert tredagarstur i hjarte av et fantastisk fjellområde som for mange er ukjent. Bli med på skitur i vakre Breheimen og opplev ekte urørt natur.

For å kunne delta på turen stilles det krav til at deltakaren er i god fysisk form, gode skiferdigheitar, godt vær og stabile snøforhold

Turen går i Breheimen Nasjonalpark nordvest for Jotunheimen. Turen starta med oppmøte på Sota Sæter kvelden før første turdag. Der blir det Middag, turmøte og pakking. Første turdagen starta tidleg med transport frå Sota til Kvendalsvollen i Bøverdalen sjølve turen starta. Tilet forhold det prøvar vi inno dei vestre Hestbrepiggane, Holåtindane og Tverrådalsskyrkja. Vi endar opp igjen på Sota med avsluttande middag med 5-retters. Undervegs på turen bur vi på både betjent og ubetent avhengig av tidspunkt for turen.

Dag 0

Oppmøte Sota Sæter, et blir middag og etter har me turmøte, pakking og generelle forberedelsar til dei neste dagane

Dag 1

Kvendalsvollen - Trulsbu, Totalt ca. 22km 1500 høgdemeter

Turen starta med transport til Kvendalsvollen frå Sota. Vi går innover til Neto så begynner stigninga, beveger oss vestover sør for Hestbrepiggmasivet til vi går opp mot Høybreen. Opp på Vestre og vestraste Hestbrepiggen og ned igjen mot Trulsbu. Alternativt går me rundt via vestre delen av Høybreen. Hytta er ubetjent, guiden står for mykje av oppvaring.

Dag 2

Trulsbu - Nørdestedalsæter Totalt ca. 18km 800 høgdemeter

Er vær og forhold med oss kan vi gå opp på alle tre Holåtindane. Frå Trulsbu går ein opp mot Holåbreen, går austre, midtre og austre. Ned mellom vestre og midtre retning Nørstdalssæter. Alternativt går ein rett til Lundadalsbandet og følger dalen om forholda tilseier det. Går turen i påska er det betjent der så ein kjem til 3-retters. Etter påske er det sjølvbetjening.

Dag 3

Nørdsedalsæter - Sota Sæter Totalt ca. 23km 900 høgdemeter

Turens lengste etappe, vi følger Nørstedalen nordover til Fortunsdalssæter. Er forholda med oss er det sjanse for at ein kan gå opp Tverrådalsskyrkja på vegen over til sota om ikkje følger ein kvista løype. Vel nede på Sota er det både badstue og 5-retters om ventar

Utstyr og bekledning

Turen stiller krav til utrustning særleg at ein ikkje ber med seg for mykje. Sekken skal vere lett. Ikkje pakk med meir enn det som blir opplyst i lista. Skred og breutstyr kan leies på Sota, dette må avklares på førehand.

Grunnutrustning

- Ryggsekk, rundt 40 Liter. Må ha isøks og skifestemoglegheit
- Randonee eller Telemarski, som ikkje er for tungt
- Feller
- Skisko med gåfunksjon
- Staver
- Skarejern

Breutrustning - Kan leigast

- Isøks
- Stegjern
- Sele
 - 1.Stk 120cm slynge
 - 1 stk klemknoteslynge
 - 2 stk skrukabin

Skredutstyr

- Sender-Motagar/Skredsøker
- Spade (Solid)
- Søkestang

Bekledning

- Jakke - vann og vindtett
- Bukse - vann og vindtett
- Innerlag - Stillongs og trøye (gjerne ull)
- Mellomlag- Ull eller fleece
- Dun/primaloftjakke tykk ullgenser
- Lue, hanskar og vottar
- Sokkar

Ymse

- Solkrem
- Solbriller
- Skibrillar/googler
- Hjelm
- Hodelykt (Viktig)
- Drikkeflaske
- Toalettsaker- Tannbørste, gå saman om tannkrem, toalettpapir til dagsetappane, andre artiklar
- Gnagsårplaster
- Rull sportsteip
- Reserve batteri til hovudlykt
- Energibank til telefon
- Lakenpose

Førar tek med

- Vindsekkar

- Førstehjelpsutstyr
- Reperasjonsutstyr
- Breutstyr
- GPS, kart og kompass
- Nødsender
- Gassbrennar
- Ekstra måltid

Overnatting og mat

På denne turen nytta me både betjent og ubetent DNT hyttar. Før sjølve turen starta er me på Sota Sæter som er betjent. Det blir rask frukost og smøring av lunsj for første og andre turdagen. Første overnatting er på Trulsbu som er ubetent, guiden står for det praktiske på hytta med børebuing av mat. Middag, frukost og niste tile neste turdagen. Neste overnatting blir på Nørdestedalsæter som er betjent. Der blir det 3-retters middag, frukost og niste smørjing neste dag. På Sota Sæter igjen blir det full survice når ein kjem ned igjen med 5-retters på kvelden. Ein bør ha sjans til å ha med seg 2 liter væske om dagen og om ein ynskjer varmdrikke kan ein fylle termosane på hyttane.

Krav til vegleiar.

Vanskegrad

Krevjande

På denne turen må ein beherske skikjøring i variert føre og lende, bruk av stegjern og isøks. Ein må og vere i god fysiskform og ha ein grad av robustheit knytt til fjellet.